

GUJARAT TECHNOLOGICAL UNIVERSITY
Diploma Engineering - SEMESTER – I • EXAMINATION – WINTER 2012

Subject code: 310034**Date: 08/01/2013****Subject Name: Mathematics-I****Time: 02.30 pm - 05.00 pm****Total Marks: 70****Instructions:**

1. Attempt any five questions.
2. Make suitable assumptions wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks.
4. English version is considered to be Authentic

Q.1	(a) Fill in the Blanks	10
	(1) $\log_2 8 =$ _____	
	(2) If $\log x + \log 2x = \log 18$ then $x =$ _____	
	(3) The geometric mean of 3 and 12 = _____	
	(4) If 0.1, 1 and c are in G.P. then $c =$ _____	
	(5) If $5C_3 = 5C_r$ and $r \neq 3$ then $r =$ _____	
	(6) No of terms in the expansion of $\left(x + \frac{1}{x}\right)^5 =$ _____	
	(7) $\sin^2 \theta + \cos^2 \theta =$ _____	
	(8) $\sin(180^\circ + \theta) =$ _____	
	(9) $\sin^{-1} x +$ _____ $= \frac{\pi}{2}$	
	(10) Period of $\sin(2x+3) =$ _____	
(b)	Prove that $\frac{1}{\log_2 6} + \frac{1}{\log_3 6} = 1$	02
(c)	For G.P. 1,3,9,..... if $T_n = 2187$ then find n.	02
Q.2	(a) (1) Prove that $\log_a x + \log_{a^2} x^2 + \log_{a^3} x^3 + \log_{a^4} x^4 = 4 \log_a x$	04
	(2) Prove that $\frac{1}{\log_6 24} + \frac{1}{\log_{12} 24} + \frac{1}{\log_8 24} = 2$	03
(b)	(1) Find the sum of first n terms of 3+33+333+.....	04
	(2) Find three geometric mean between 6 and 486	03
Q.3	(a) (1) Find the coefficient of x^6 in the expansion of $\left(\frac{3x^2}{2} - \frac{1}{3x}\right)^9$	04
	(2) Find the middle term in the expansion of $\left(\frac{x^2}{2} - \frac{2}{x}\right)^8$	03
(b)	(1) If $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 \\ 2 & 1 & 2 \\ 2 & 2 & 1 \end{bmatrix}$ then show that $A^2 - 4A - 5I = 0$.	04

(2) If $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 1 \\ -1 & 3 & 2 \\ 0 & 1 & -1 \end{bmatrix}$, $B = \begin{bmatrix} -1 & -2 & 1 \\ 0 & 1 & -1 \\ -2 & 2 & 2 \end{bmatrix}$ and $C = \begin{bmatrix} -2 & 1 & 2 \\ 0 & 1 & 0 \\ 4 & 3 & 1 \end{bmatrix}$ then find $2A-B+C$. 03

Q.4 (a) (1) If $A = \begin{bmatrix} 1 & -1 & 1 \\ 2 & -1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix}$ then find A^{-1} . 04

(2) Solve the given equations using matrix method, $3x-y=1$ and $x+2y=5$. 03

(b) (1) A particle moves from $(-1,2,1)$ to $(2,3,-1)$ under the effect of the forces $(1,2,1)$ and $(2,-1,0)$. Find the work done. 04

(2) If $\bar{a} = (1,1,1)$, $\bar{b} = (2,1,2)$, $\bar{c} = (-1,0,3)$ then find $|2\bar{a} + \bar{b} - \bar{c}|$ 03

Q.5 (a) (1) Find unit vector perpendicular to $\bar{a} = (3,1,2)$ and $\bar{b} = (2,-2,4)$ 04

(2) Find the angle between the vectors $\bar{a} = (1,2,4)$ and $\bar{b} = (3,1,2)$ 03

(b) (1) Prove that $\cot \frac{\pi}{20} \cot \frac{3\pi}{20} \cot \frac{5\pi}{20} \cot \frac{7\pi}{20} \cot \frac{9\pi}{20} = 1$ 04

(2) prove that $\frac{\sec \theta + 2 \sin \theta}{\sin \theta + \cos \theta} = 1 + \tan \theta$ 03

Q. 6 (a) (1) Draw the graph of $y = \sin x$, $-\frac{\pi}{2} \leq x \leq \frac{\pi}{2}$ 04

(2) Simplify $\frac{\sin\left(\frac{\pi}{2}-\theta\right)}{\cos(\pi-\theta)} + \frac{\tan\left(\frac{\pi}{2}+\theta\right)}{\cot(\pi+\theta)} + \frac{\operatorname{cosec}\left(\frac{\pi}{2}+\theta\right)}{\sec(\pi+\theta)}$ 03

(b) (1) Prove that $\cos A \sin(B-C) + \cos B \sin(C-A) + \cos C \sin(A-B) = 0$ 04

(2) Prove that $\frac{1 + \sin 2A - \cos 2A}{1 + \sin 2A + \cos 2A} = \tan A$ 03

Q. 7 (a) (1) Draw the graph of $y = \cos x$, $0 \leq x \leq \pi$ 04

(2) Prove that $\frac{\cos A + \cos 3A + \cos 5A}{\sin A + \sin 3A + \sin 5A} = \cot 3A$ 03

(b) (1) For acute angled ΔABC prove sine rule in standard notations. 04

(2) Prove that $\tan^{-1}\left(\frac{1}{3}\right) + \tan^{-1}\left(\frac{1}{7}\right) = \tan^{-1}\left(\frac{1}{2}\right)$ 03

*****

Q.1 (a) ખાતી જગ્યાપૂરો

10

- (1) $\log_2 8 = \underline{\hspace{2cm}}$
- (2) જો $\log x + \log 2x = \log 18$ તો $x = \underline{\hspace{2cm}}$
- (3) 3 અને 12 નો સમગુણોત્તર મધ્યક = $\underline{\hspace{2cm}}$
- (4) જો 0.1, 1 અને c G.P. મા હોય તો c = $\underline{\hspace{2cm}}$
- (5) જો $5C_3 = 5C_r$ અને $r \neq 3$ તો r = $\underline{\hspace{2cm}}$
- (6) $\left(x + \frac{1}{x} \right)^5$ ના વિસ્તરણમા કુલ પદની સંખ્યા = $\underline{\hspace{2cm}}$
- (7) $\sin^2 \theta + \cos^2 \theta = \underline{\hspace{2cm}}$
- (8) $\sin(180^\circ + \theta) = \underline{\hspace{2cm}}$
- (9) $\sin^{-1} x + \underline{\hspace{2cm}} = \frac{\pi}{2}$
- (10) $\sin(2x+3)$ નું આવર્તમાન = $\underline{\hspace{2cm}}$

(b) સાબિત કરો કે $\frac{1}{\log_2 6} + \frac{1}{\log_3 6} = 1$

02

(c) G.P. 1, 3, 9, ... માટે $T_n = 2187$ તો n શોધો.

02

Q.2 (a) (1) સાબિત કરો કે $\log_a x + \log_{a^2} x^2 + \log_{a^3} x^3 + \log_{a^4} x^4 = 4 \log_a x$

04

(2) સાબિત કરો કે $\frac{1}{\log_6 24} + \frac{1}{\log_{12} 24} + \frac{1}{\log_8 24} = 2$

03

(b) (1) 3+33+333+..... ના પ્રથમ n પદોનો સરવાળો શોધો.

04

(2) 6 અને 486 વચ્ચે ત્રણ સમગુણોત્તર મધ્યક મેળવો.

03

Q.3 (a) (1) $\left(\frac{3x^2}{2} - \frac{1}{3x} \right)^9$ ના વિસ્તરણમા x^6 નો સહગુણક શોધો.

04

(2) $\left(\frac{x^2}{2} - \frac{2}{x} \right)^8$ ના વિસ્તરણનું મધ્યમપદ શોધો.

03

(b) (1) જો $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 \\ 2 & 1 & 2 \\ 2 & 2 & 1 \end{bmatrix}$ તો બતાવો કે $A^2 - 4A - 5I = 0$.

04

(2) જો $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 1 \\ -1 & 3 & 2 \\ 0 & 1 & -1 \end{bmatrix}, B = \begin{bmatrix} -1 & -2 & 1 \\ 0 & 1 & -1 \\ -2 & 2 & 2 \end{bmatrix}, C = \begin{bmatrix} -2 & 1 & 2 \\ 0 & 1 & 0 \\ 4 & 3 & 1 \end{bmatrix}$ તો

03

$2A - B + C$ શોધો..

Q.4		04
(a) (1) જો $A = \begin{bmatrix} 1 & -1 & 1 \\ 2 & -1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix}$ તો A^{-1} શોધો.		
(2) આપેલા સમીકરણ નો શ્રેણીકની મદદથી ઉકેલ શોધો, $3x-y=1$ અને $x+2y=5$.		03
(b) (1) બળો $(1,2,1)$ અને $(2,-1,0)$ ની અસર તળે એક કણ નું બિન્ડુ $(-1,2,1)$ થી બિન્ડુ $(2,3,-1)$ સુધી સ્થાનાંતર થાય છે. થયેલ કાર્ય શોધો.		04
(2) જો $\bar{a} = (1,1,1)$, $\bar{b} = (2,1,2)$, $\bar{c} = (-1,0,3)$ તો $ 2\bar{a} + \bar{b} - \bar{c} $ શોધો		03
Q.5		
(a) (1) $\bar{a} = (3,1,2)$ અને $\bar{b} = (2, -2, 4)$ ને એકમ લંબ સદિશ શોધો.		04
(2) $\bar{a} = (1, 2, 4)$ અને $\bar{b} = (3, 1, 2)$ વચ્ચે નો ખૂણો શોધો.		03
(b) (1) સાબિત કરો કે $\cot \frac{\pi}{20} \cot \frac{3\pi}{20} \cot \frac{5\pi}{20} \cot \frac{7\pi}{20} \cot \frac{9\pi}{20} = 1$		04
(2) સાબિત કરો કે $\frac{\sec \theta + 2 \sin \theta}{\sin \theta + \cos \theta} = 1 + \tan \theta$		03
Q. 6		
(a) (1) $y = \sin x$, $-\frac{\pi}{2} \leq x \leq \frac{\pi}{2}$ નો આલેખ દોરો.		04
(2) સાદુકૃપ આપો $\frac{\sin\left(\frac{\pi}{2}-\theta\right)}{\cos(\pi-\theta)} + \frac{\tan\left(\frac{\pi}{2}+\theta\right)}{\cot(\pi+\theta)} + \frac{\cosec\left(\frac{\pi}{2}+\theta\right)}{\sec(\pi+\theta)}$		03
(b) (1) સાબિત કરો કે $\cos A \sin(B-C) + \cos B \sin(C-A) + \cos C \sin(A-B) = 0$		04
(2) સાબિત કરો કે $\frac{1 + \sin 2A - \cos 2A}{1 + \sin 2A + \cos 2A} = \tan A$		03
Q. 7		
(a) (1) $y = \cos x$, $0 \leq x \leq \pi$ નો આલેખ દોરો.		04
(2) સાબિત કરો કે $\frac{\cos A + \cos 3A + \cos 5A}{\sin A + \sin 3A + \sin 5A} = \cot 3A$		03
(b) (1) લઘુકોણ ΔABC માટે પ્રમાણિત સંકેતમાં $\sin$ નો નિયમ સાબિત કરો.		04
(2) સાબિત કરો કે $\tan^{-1}\left(\frac{1}{3}\right) + \tan^{-1}\left(\frac{1}{7}\right) = \tan^{-1}\left(\frac{1}{2}\right)$		03

*****